

EVRENİ NASIL AYDINLATABİLİRİZ?

Prof. Dr. Fikri Akdeniz, Çağ Üniversitesi

Değerli okuyucular öncelikle Uzay ve Evren hakkında çok kısa bilgi vereceğim.

Uzay kavramı; Tüm gezegenler, asteroidler, kuasarlar, pulsarlar, galaksiler (gök adalar), süper galaksiler arasındaki boşluğu ifade eder

Astroidler (küçük gezegenler): yörüngeleri çoğunlukla Mars ile Jüpiter gezegenleri arasında kalan gökcisimleridir.

Kuasarlar: Evrenin en uzak köşelerinde yüksek bir enerjiyle parlayan gökadalara verilen addır.

Pulsarlar: İçinde buldukları nebulaların (yoğun gaz ve toz bulutları) çekirdeği ve kalbi hükmünde oldukları kadar, kalp atışları gibi düzenli aralıklarla (ritimlerle) uzaya radyo dalgaları gönderen nötron yıldızlarıdır.

Evren: Tüm uzay ile birlikte uzay da oluşabilecek tüm enerji ve kütle formlarını kapsar. Gördüğümüz, bildiğimiz, duyduğumuz her şey evrenin içindedir. Pozitif bilimlerden Evren, gök cisimlerini barındıran uzay ve uzayda yer alan her şeyin toplamıdır. Evren üçü uzay biri zaman olmak üzere dört boyutla temsil edilir

Evren aydınlatılabilir. Çünkü bilimsel yasalar tarafından yönetilir. Yani davranışı modellenilebilir. Evrenin başlangıcını, bilimi esas alarak anlamaya çalışmalıyız.

Bilimin amacı: Doğayı ve evreni hem bir bütün olarak hem de parçalarıyla birlikte açıklamaktır. Her birimiz kısa bir süre için var oluruz ve bu süre içinde Evrenin küçük bir parçasını keşfederiz. İnsanoğlu meraklı bir canlı olduğundan yanıtları bulmanın peşine düşer. Kendimizi ve içinde yaşadığımız Evreni nasıl aydınlayabiliriz?.

Bilgi arayışımızda keşiflerin meşalesi günümüzde bilim insanlarının elindedir. Evreni en derin düzeyde aydınlatılabilmek için yalnızca Evrenin nasıl hareket ettiğini değil, niçin hareket ettiğini de bilmek zorundayız.

Bu nedenle bilimsel bilgi önemlidir.

İnsan aklının güneş sistemini, gök adaları ve Evrenin kendisini anlamaya başladığını biliyoruz. Gerçeğe giden yolu bilimsel bilgi ile bağdaştırarak sorgulayan akıl ve gözlemlerle ulaşılan yeni bilgilerin ışığında Evrenin anlaşılması ve aydınlatılması söz konusudur. Paralel evrenler var mıdır sorusuna yanıt aramaksızın **Yaşadığımız Evrende, biz hem gökyüzünün hem de yeryüzünün çocuklarıyız.**

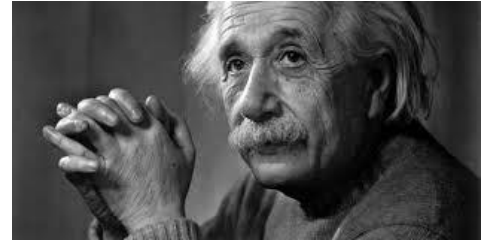
Evrenin ancak bir kısmını görebiliyoruz. Bu nedenle Evrenin büyüklüğüyle ilgili bilgimiz görebildiğimiz kadarıyla sınırlıdır. Yeni araştırmalar, evrende akılları zorlayan uzaklık, sayı ve boyut hesaplamalarına yenilerini eklemeye devam etmektedir. Termodinamiğin 2. Yasasına göre Evrenin entropisi sürekli olarak artar.

Bilimsel bilginin aydınlığında entropiden düzene çıkılacağına güvenerek bizler doğruluğun yaşayan onurlu bir simgesi olmalıyız. Çağdaş bilimde gözlenmiş bir düzene dayalı bir kural olan doğa yasaları genellikle matematiksel olarak ifade edilir. Doğanın yasaları bize Evrenin nasıl davrandığını anlatır, ama niçin öyle davrandığını anlatmaz. Bilimsel araştırma yapmanın amacı bilimsel bilgi elde edebilmektir. Bilimsel düşünme her şeyden önce yaratıcı ve disiplinlidir. Uzmanlık gerektiren bilimsel yöntemin özünde sorgulama ve sinama yatar.

Çağımızda gelişmişliğin bir ölçüsü de toplumun bilgi ve kültür düzeyidir. "Kültürel doğrularımızla sağlanan bilginin tümü arasında doğruluğu en az kanıtlanabilmiş ögeler tam da bizim için en çok önem taşıması ve evrenin bilmecelerini çözmeye, yaşamın acılarına katlanmamızı sağlama görevi üstlenmiş ögelerdir". **(Sigmund Freud, 1856-1939)** Kullanılan bilginin doğruluğu ise gözlenebilir, yinelenebilir, karşılaştırılabilir, test edilebilir bilimsel yöntemlerle sınanabilir. Bilginin nasıl ortaya çıktığının araştırılmasıyla, onun mantıksal irdelemedeki yöntem ve sonuçlarının araştırılması arasında kesin bir ayırım yapılmış olur.

Kısaca yaşama anlam katan varlık insanın kendisidir. Evrenin içinde bir kum tanesinden de küçük olan bizler Evrenin ve doğanın gerçeklerini anlama sürecinde yol almaya devam edeceğiz. İnsan hayatının bütün alanlarında doğru, sağlam ve güvenilir bilgiye ihtiyaç olduğu tartışmasız bir gerçektir. Önemli olan, ilgilenilen konu hakkında bilimsel yöntemlerle bilgi üretmek ve bu bilginin tek doğru olmadığını görebilmektir. İnsanlığın bugün ulaştığı bilim ve onun ürünü olan teknoloji düzeyi, bilimsel çalışmanın, insanlıkla birlikte sürmeye ve gelişmeye devam edeceğine göstermektedir.

Sonuç olarak yazımızı **Albert Einstein(1879-1955) 'in sözleriyle tamamlayacağım:**
"Evren hakkında anlaşılması en zor olan şey, anlaşılır olmasıdır" ve **"Evrende en büyük yitim sorgulama yeteneğini yitirmiş bir beyindir"**.

Dostça kal...